

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

15 Octobre 1928 No. 262

آبونمان: سنه لکي [24 نسخه]

تورکيا ايجون 2 بجق، خارج ايجون 3 بجق، اعلا کاغذ ليسي 5 ليرادر.

اداره خانه سي :

جفال اوغلنده « اجتهد نهوى »

تاريخ تاسيسي : 1904 - جنوه

يکرمي دردنجي سنه

نومرو 262 - 15 تشرين اول 1928

اجتهد

علمي، ادبي، اقتصادي، صناعي، صمى مجموعہ

طقوز بيك طلبه يہ اوكلہ غدا سي

قورتاروب مستحصل بر هيئت اجتماعيه حاله كيرمك زمانى كلس وحق يكمشدر . آ زمان ظرفنده افقر فقرا صنفه مخصوص طلبه نك مقداري آرتماسي، شهر مركز احوال اقتصاديه سي نقطه سندين چوق دوشونيله جك بر كيفيتدر . طوقوز بيك كشي يالكز استانبولده ! عجباً ديكر ولايتلرده كي مقدار نه در .

مسئله او قدر مهمدر كه اونك حلي ايجون يالكز هلال احمرله شهرامانندين مدد اوئق چوق يا كلس بر حركت اولور . مسئله يي معاونت اجتماعيه وكاتي عهده سنه يوكله نوب تدبيرلر دوشونيمليدر . اوزمان هلال احمرله شهراماتي ده ذمقارينه مترتب اولان وظيفه يي ايضايدرلر . حق اوقافك ده يابه . جق وظيفه سي واردر . دوشونملي كه وقيله ابتدائي مکتبلر بر طاقم احباب خيرك هميله تاسيس ايتديكي كي بيوك جامعلرده ده فقراني ويا طلبه يي اطعامه مخصوص مراتبات ماليه سي واردي . اوقاف معاونته جدي بر صورتده اشتراك ايتليدر . عوارض وقفارينك محسناتي ده باشقه . اوحالده شيمدي بونرا اورنه دن قالغدي، اوحالده دليله ورد ايتديكم بر حقيقتي بوراده ده، سكران كره اولسه ، تكرار ايده جكم . استحصال اقتصادي يه مالاك اوليان مملكتلرده معارف حركتلى نافيص قايير . ايلك او كچه قازانچ ... بز چوق اسكي زماندن بري ابتدائي تدريسانه باشلامش بر ملتز . اسكي محله مکتبلرنده تحصيل دها اوچوز ايدي ، زنكيين اولادلى بيله هفته ده بش ويا اون غروشه او قورلر ايدي ، خواجه يه هفته ده

غزته لرده او قودق كه ايلك مکتبلره دوام ايدين يوقسول طلبه نك عددى طوقوز بيك چقيقور ايمش ! اولجه هلال احمرله شهراماننك معاوتلىر سايه سنده ، اوكله يمكي (پينير اكمك) تدار كندين عاجز اولان طلبه هفته ده اوچ كره قورى بر اعاشه ايله اقدار ايديله بيليرلر ايمش . فقط اوزمان محتاج معاونت طلبه نك مقداري آنجق درت بش يوز راده سنده ايمش .

هفته ده يالكز اوچ درت كون پينير اكمك مصرفي طوقوز بيك طلبه ايجون ، لى الحساب سنده بر قاچ يوز بيك ليراي بولويور . اونقيله كم كبو يالكز استانبولده بوندين بويله نه هلال احمر نه ده شهراماتي بوقدر طلبه يي اعاشه ايتك امكاني بوله ميورلر .

نه اوله جق؟ بزه قاييرسه بو ايشلري دوشونمك هر دائره دن اول معاونت اجتماعيه دائره سنك وظيفه سيدير . معاونت اجتماعيه يالكز خسته خانه لره باقيله اكتفاييده من . اجتماعي فقر و ضرورتلر تهوينه چاليشمقيله مكلفدر . بز هنوز نه معاونت اجتماعيه ايله نه ده اجتماعي سيغورطه مسائليله مشغول اولمغه وقت بولامادق . بومهم مسئله لرك صفحاتي كل يوم كوز مركز او كنده طوروب طورر كن بز ظن ايدرم عدم اعتياد نتيجه سي اوله رق او صفحانك نتاييجي ملاحظه ايده ميورزه غربك تشكيلات ملكيه سنده شو ايكي مسئله نك حلي ايجون طوتلس اولان يوللر بزم ايجون ده يك زياده شايان دقتدر .

بومملكتي مأمور ، آيلقجي ، مستهلك مملكتي اولمقدين

صاحب ایتمکدر . مادامکە پک آرزمان سوکره
کمرکرده ایسته دیکمز کی تصرف حقنی آله ایده جکره ،
حکومت مزده بورایه اجنبی مؤسسات صناعیه سنی جلب
ایتمک چاره سنی بولالیدر . اوندن سوکره کمرکرده اصول
حمایه نی ایسته دیکی کی تأسیس ایدر . نصلمکە بو آنه قدر
سریستی ظرفرداری اولان انکلتره بیله شمدی قطعاً
حمایه اصولنی عمومی صورتده قبول ایتدی . صوک تلغرافلرده
بونو اوقودق . [*]

مالیه وکالتی ویرکیلرک تحصیلنه اهتمام اولونماسنی
طلب ایدیور .

مالیه وکالتی ایچونده اک مؤثر چاره شو ذکرایتدیکمز
دردک چاره سنی بولمقدر ، بو خلمقه ، بو مملکنه پاره قازا-
نیرمه نك، صناعی می، زراعی می استحصاله مقتدر اولمەك
سرینی کشف ایتلیدر . استانبول صنایع مملکتی اولمق
استعدادلرینه صاحبدر . بونکله برابر آناتولیدن بورایه
کلن ایشجیلریش اون پارهلق سمید صاتمقله صانکله
کچنیورلر . استانبول ایشدن بوقدر محروم . خلمزمک
هر صنی، اصنافی، عمله سی، صنعت صاحببری، هپ حیاتی
بهالیا شدر مقله مشغولدر ! عملی، معمولی، مالی دکرندن
چوق فضله ایله صاتوب کندی کندیلرینی مشـکـلاته
صوقیورلر . اگر استانبول مؤسساته صاحب اولسه مالیه
وکالتک اخطاراتنه حاجت قالمادن ویرکیلر طوپلانیر .
یالکیز طوپلانماز [تصورک فوقنده تزیاید ایدر . اوزمان
مکتبلرده اوکله ممکن کتیر مکدن عاجز بیکلرجه طلبه قالماز .
صوک سوز اوله رق معاونت اجتماعیه وکالتک تعاون

[*] صره سی کلدی ده ذکر ایتدن کچه مدم ، بوندن قرق
سنه اول مرحوم احمد مدحت افندیله مرحوم سعیدک آراسنده
مطبوعانده بر مباحثه جریان ایتدی . مدحت افندی شدتله
حمایه اصولنی توصیه ایتدی . سعیدک ایسه عکسنی التزام ایتدی .
ومدحت افندی انکلتره کی بر دولک اصولنی تعقیب ایده جکنه
کیری قالمش مملکتلره بزی بکزه تمک ایسته یور دییه مدحت
افندی خطئه ایتش . ایسته انکلتره کی ترقی نک صوک
مرحله سنه ایرشمش بر ملت بیله کوردیکی رقابت اوزربنه
حمایه اصولنی اتخاذ ایتدی - آرق بزی دوشونغلی . مدحت
افندی نک نه قدر حقنی اولدینی شمدی انکلیزلرک حالی ایله
تأید ایدر .

5-6 غروش، قلفه یه یکر می پاره دن آلتش پاره یه قدر،
یازی خواجه سنه هفته ده بر ویا ایکی غروش ویریلیر ،
بو قدر حق اجرت تعلیمی ویرنلره بر چوق فقر اچو چوقلری
بادهوا قبول اولونورلر ایدی . مکتبلر اصحاب خیراتک
اوقافله تأسیس ایدلش ایدی . بونلرک سنه ده بر قاچ کون
اکلتجه لری ایچون بیله وقفلری واردی . واقعا اوزمان
تحصیل اولونان بیلگی بو کونک ابتدائی تحصیلنه
قیاس قبول ایتمز . اما معلملرده پک جزئی حاصلات ایله
اکتفا ایدرلردی . اکثری سنک عهده سنده جامع ویا
محلّه اماملنی واردی . اوزمانک تشکیلاته باقلیر ایسه
معاونت بر تشکیلاته تابع اولوب بلکه شخصی وذاتی ایدی .
بو کونک احتیاجاتی، زمان مزده ایلمک تحصیل مجانی اولماسی
اصولنی احداث ایتدی . فقط بز دیدیکم کی اقتصاداً
مستحصل بر ملت اولما دیغمزدن مملکت مزده هیچ بز
زمان اطرافلی مجانی بر تحصیل تأسیس ایده مدک . تأسیسنه
امکان یوقدر . اگر مستحصل بر ملت اولورایسک اوباشقه .
مملکت مزده کنیشلک حاصل اوله میور . استانبول
کی بر شهرده مکتب اوکله یمکی ییه میه جک طقوز بیک
چو چوق بولونماسی بزی چوق دوشوندره جک بر
کیفیتدر . حقیقه بز وضعیتمزده هانکی ملت بولونسه
بو صیقتی بی چکر . قوجه شهرده صنایع نامنه اهمیتی
برشی یوق . نه وار نه یوق هپسی اجنبی مملکتلرندن کلیور
وزم جیمزده کی جزئی پاره نی چکیور . استحصال ایله
او پاره نك مقابلی مملکت مزه جلب ایده مدیکمز دن
کوندن کونه فقر مز آر تیور . صانه صاوا اولر مزک ایچنده
دکرلی برشی قالماشدر . وقتیه بزده ، او عصر لرک احوال
عمومیه سنه نظراً قیمتی صنایع وار ایتش . شمدی یازی
یازدیغمز ، مرکب بیله آوروپادن کلیور . بز اونی بیله
یایمغه مقتدر دکز . وقتیه هیچ اولماز سه مرکب مز
کندیمز یاپار ایدک وبونکله مشغول قوجه بر چارشی ویر
اصناف واردی .

بونو بر مثال اوله رق ذکر ایدیوروز . شمدی
حکومتک یاپه جنی اک مهم ، اک حاجل ، اک حیاتی ایش
شهرلر مزه عصره او یغون استعدادلری نسبتنده مؤسساته

ایچری یی ترصد ایدہ جکم دیہ شوفورک اوکنہ باقیہ رُق
قضالہ میدان ویرمسیدر . ایکنجیسی ، اخلاقیدر .
ایچریده کی مشترینک احوالی هانکی هانه ایلہ اولورسه
اولسون ترصد ، مغایر اخلاق بر حرکتدر .

فقط پسند ایتدیکم بر شی ده وارکه اوده (دیکین
آینه سی) تعبیردر . دارالفنون مدرساری بر آرایه کلسه لر
بویله معنالی وساده بر اصطلاح بولوب وضع ایدہ مزلردی .
دیکین آینه سی تعبیری ، باشقه برلرده قوللانیله بیلیر .
«صاحب اقدام» احمد هودت

ماده سی عمومی بر باقشله حل وفصل ایتک ایچون لازم
کلن تدقیقات وتحقیقاتی اجرا ایتسنه انتظار ایتدیکمزی
بیان ایدرز . [*]

دیکینز آینه سی

اوتوموبیل شوفورلرینک اوکتده بر آینه وارایمش که
او آینه دن ایچریده کی مشترینک احوالی ترصد ایدرلر
ایمش ! شهراماتی بو آینه لری قالدیرمق ایچون اسر ویرمش .
چوق اصابت . بو آینه لرک ایکی محذوری واردره : بری ،

مقدس هلال احمر [**]

بر مضطربه هانکی مملکتیدن یاخود هانکی دیندن
اولدینی صورولماز . سن مضطربسین ؛ بابا بو کافی ؛
سن بنسین واضطرابکی تسکین ایدہ جکم .

بو پره نسپ حیب وطیبک وحیب وطیب اولان
(هلال احمر) ک معراجیدر . بو معراجده انسانلغه ،
مرحمته ، انصافه حقه عروج اولونور وانسانلرک اکثریا
دوشدوکلری بهیمیت درکسنه ، بو بو کسکلکدن ، شفقت
وعصیانک طوتوشدوردینی نظرلرله باقیلیر .

کته لوی جمعیت بشریده ایکی ضد جریان توسع
ایتمکده در ؛ دکزلرده موجود ، بری سطحه ، دیکری
اعماقه عائد معا کس جریانلر کی . جمعیت بشریه بر
طرفدن اتلاف و تخریب وسائط و مؤسسائی وجوده
کتیریور . دیکر طرفدن تخلیص ، تعمیر واضطرابلری
تسکین ایتمی ، اک قدسی واک یوکسک برشائقه وسائقه
ایله ، ایش ومقصد ایدین منجی زمهرلر چیقاریور .
فی الحقیقه بو کوچوک لمعه او ظالم ومظلم یافینک کاه ویکاه
باطلاماسنه مانع اولامیور فقطینه بشرینک سینهنه سننن جیقان
بومرحمت ، محبت ، انصاف لمعه سی ده ، بلامانع ، رحمانی
مساعیدنه دوام ایدہ بیلور . کوچوکده اولسه بو کیفیت
جمعیت بشریده انسانلغک برطلوع ظفری عدا ایدیلہ بیلیر .
لوره میلیونر عسکر ، لوره اوج میلیونر سیویل اهالی
اولدورن ، طفوز میلیونر چوجوغی یتیم یاپان ، سر میلیونر

14 نیسان 1927 ده اللنجی ییل دونومی مناسبتیه
نشرایده جکی برنسخه ممتاز ایچون «هلال احمر» طرفندن
یازی و احتساس کوندرمه دعوت ایدیلدیکمه چوق
سویندم : بو بو عدن بتون مؤسسله ره حیرانیت وتعظیمی
افاده ایتک ایچون آلہ کوزل بروسيله وفرست ویریلیوردی .
بناء علیه بو دعوتنامه یی کونده رن مقدس هلال احمر جمعیتی
رئیس محترمی دوکتور علی پاشا حضرت تارینه یور کدن و
چوق تشکر ایتہ لی یم .

(هلال احمر) ک روحی ، ازجمله ، قودوز حیوانلر
طرفندن ایصیریلانلری فاجع وقطعی اولومدن قورتارماق
واسطه قطعیه سی بشریته ورن مرحوم Pasteur ک
شو سوزنده مند مجدر :

On ne demande pas à un malheureux :
« de quel pays ou de quelle religion es-tu ? »
tu souffres, cela me suffit. Tu m'appartiens
et je te soulagerai .

[*] 199 نومرولو اجتهاده « بر ایلک مکتبه »

عنوانلی مشاهد نامه خزیده بهمه حال اوقویک .

[**] (هلال احمر) طرفندن نشری مصمم ایکن بالآخره
نشرندن صرف نظر ایدیلن برنسخه مخصوصه ایچون یازیلش
کونده ریش اولان بوسطرلری (اجتهاد) ک سینهنه سنه تودیغ
ایته یی فائده سز بولماق .